

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Mikulovice, okres Znojmo

671 33 Mikulovice 134

Identifikátor školy: 600 127 605

Termín konání inspekce: 11., 12. a 14. duben 2005

Čj:	12-1118/05-11039
Signatura	kl6zy105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje devět tříd základní školy (dále ZŠ), jednu třídu mateřské školy (dále MŠ), školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Školní inspekce byla zaměřena na činnost MŠ a ZŠ. Ve školním roce 2004/2005 se v ZŠ vzdělává 161 žáků, do MŠ bylo přijato k pravidelné docházce 25 dětí. Škola je příspěvkovou organizací. MŠ je dislokována mimo hlavní školní budovu na adrese: Mikulovice č. 228. Svou vzdělávací a výchovnou činnost uskutečňuje ZŠ prostřednictvím vzdělávacího programu *Základní škola č.j. 16 847/96 – 2*, MŠ prostřednictvím vlastního školního vzdělávacího programu (dále ŠVP), který je vypracován v souladu s dokumentem *Rámcový program pro předškolní vzdělávání* (č.j. 14 132/01-22). Zřizovatelem školy je obec Mikulovice se sídlem: 671 33 Mikulovice 1.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v ZŠ a v MŠ ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v ZŠ a v MŠ ve školním roce 2004/2005.

Dále byla provedena tematická inspekce zaměřená na *prevenci sociálně-patologických jevů a na přijímací zkoušky na střední školy*.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V MŠ splňují obě učitelky předpoklad odborné kvalifikace. V ZŠ nesplňuje dle příslušného právního předpisu platného od 1. 1. 2005 předpoklad odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost jeden z 12 pedagogických pracovníků. Další čtyři vyučující s odbornou kvalifikací pro druhý stupeň ZŠ nesplňují tento předpoklad v té části svého úvazku, která jim byla přidělena na prvním stupni ZŠ. Absence odborné kvalifikovanosti se při některých hospitovaných hodinách v ZŠ negativně promítala do kvality výuky. Přidělení některých úvazků není zcela optimální vzhledem k požadavkům na kvalifikovanost výuky v ZŠ a na potřeby dětí v MŠ.

Organizační řád školy je vypracován, nepostihuje však zcela jednoznačně specifika vyplývající ze spojení ZŠ a MŠ. Přestože řízením MŠ ředitel školy pověřil vedoucí učitelku MŠ, její pracovní náplň „učitelky MŠ“ není upravena a nejsou na ni delegovány potřebné kompetence. Nejasnost z hlediska rozdělení pravomocí se negativně odráží v celkovém systému vedení zaměstnanců MŠ. Organizace provozu MŠ je stanovena několika dokumenty, z nichž některé obsahují nepřesnosti a nejsou v souladu s dokumenty ZŠ. Kompetence delegované na zástupkyni ředitele pokrývají nepřiměřeně rozsáhlou oblast činnosti školy. Řídící i kontrolní systém je tak značně nevyvážený. Pedagogická rada se pravidelně schází. Jejím jednáním se však neúčastní pedagogické pracovnice MŠ a ani problematika MŠ není do jednání zahrnována. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny. Závěry se však nepromítají plně do dokumentace metodických orgánů školy. Činnost metodického sdružení a předmětových komisí je zaměřena více na záležitost organizační než na otázky didaktické a

metodické. Pracovní porady, které si organizují učitelky MŠ odděleně od ZŠ, nejsou účinně využívány vedením školy v přímé návaznosti na potřeby školy jako celku.

Vedení pedagogických pracovníků je ze strany ředitele školy znesnadňováno absencí jeho odborné kvalifikace pro učitelství ZŠ. Vedení pedagogů zatím není systematické a nesměruje k hlavním koncepčním záměrům školy (např. zavádění nejnovějších metod a trendů do práce školy). Kontrolní a hospitační činnost v oblasti pedagogické je v ZŠ sporadická, v MŠ je kontrolní činnost nahodilá, hospitační činnost chybí zcela. Kontrolní činnost není provázána s potřebnou analýzou zjištěných skutečností a s následným přijímáním účinných opatření. Rozbory hospitovaných hodin v ZŠ byly ze strany vedení školy v době inspekce pouze rámcové, dosti povrchní, aniž by jednoznačně postihovaly podstatu odborného vhledu do výuky. Poradní činnost v oblasti pedagogické preferována není. Součinnost vedení školy s výchovným poradcem je preferována, není však vždy sjednocena natolik, aby byly všechny postupy školy zcela jednoznačně vyjasněny (např. ve věci stanovení vzdělávacího programu pro dva integrované žáky ZŠ). Další vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí spíše výběrem vzdělávacích akcí samotnými pedagogy než koncepčním zacílením na vzdělávací potřeby školy. Kriteria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou zpracována, nemají však přímou vazbu na výsledky kontrolní a hospitační činnosti.

Personální podmínky vzdělávání vykazují vyhovující úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavní školní budova slouží činnosti ZŠ. MŠ je umístěna na odloučeném pracovišti. V hlavní školní budově, která je nově zrekonstruována, je devět tříd ZŠ a tři samostatné odborné učebny. Pracovní výpočetní techniky je vybavena počítačovou sítí s přístupem na internet. Učebna fyziky a chemie je opatřena rozvodem elektřiny. Výuce slouží rovněž cvičná kuchyň. Společné šatny žáků jsou vybaveny uzamykatelnými skříňkami. Ve většině učeben je nový nábytek. Na I. stupni ZŠ však není možné nastavit tento nábytek vhodně k výuce některých žáků, některé učebny jsou stísněné. Ve všech třídách jsou umístěny televizory a videa, kterých však vyučující využívali při výuce v době inspekce velmi zřídka. Škola má k dispozici nově vybudovanou tělocvičnu se sociálním zázemím, travnaté a betonové hřiště, které je částečně upravené zejména pro atletické disciplíny a míčové hry. Při výuce se používají platné učebnice a učební texty. K dispozici jsou základní učební pomůcky, z nichž některé jsou zastaralé. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro integrované žáky je ve škole dostatečné množství kompenzačních pomůcek; při vlastní výuce však jejich používání bylo ojedinelé.

Z původně dvoutrídni účelové budovy MŠ umístěné v klidném prostředí vesnice je v současné době v provozu pouze jedna třída. Volná třída je účelně upravena a zařízena jako tělocvična. Její prostory a velmi kvalitní vybavení tělovýchovnými pomůckami však MŠ využívá jen sporadicky. Potřebu přirozeného pohybu děti uspokojují při spontánních činnostech v prostoru třídy, při pobytu v přírodě i na velmi prostorné školní zahradě, která sice má dostatek vzrostlé zeleně, ale svým vybavením není příliš podnětná pro rekreační a relaxační aktivity dětí. Třída MŠ je vkusně vyzdobena pracemi učitelek, nedostatečně však výrobky dětí. Je účelně zařízená přiměřeně vysokým nábytkem, který umožňuje dětem volný přístup k pomůckám. Dětské stolky a židličky jsou udržované, chybí však jejich výšková diferenciací vzhledem k tělesnému vzrůstu dětí. Zastoupení jednotlivých druhů hraček je rozmanité. Jejich množství je přiměřené počtu dětí. Výtvarných a hudebních pomůcek je dostatek a je jich využíváno. Tělovýchovné pomůcky jsou pouze v tělocvičně, ve třídě nejsou k dispozici. Audiovizuální technika i dětská a odborná knihovna jsou na dobré úrovni.

Zkvalitňování materiálně-technických podmínek školy probíhá ve spolupráci se zřizovatelem. Výtvarné práce žáků, nástěnky a informační vývěsky působí esteticky a účelně zdobí chodby školy.

Materiálně-technické podmínky školy jsou celkově na velmi dobré úrovni. Materiální podpora vzdělávání je však nižší v důsledku neúplného využívání všech možností materiálně-technického zázemí školy.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Hospitacemi ve vyučovacích hodinách ZŠ bylo zjištěno, že učivo je probíráno v souladu s časovými dotacemi učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola. Učební osnovy jsou průběžně naplňovány, dílčí disproporce se však vyskytují. Kontrolou bylo při školní inspekci zjištěno, že v letošním školním roce nebylo dosud do výuky čtvrtého ročníku zařazeno učivo tematického celku *Psaní*, které je součástí výuky českého jazyka a dále učivo tematického celku *Výchova ke zdraví* v rozsahu 20 hodin, které je součástí výuky předmětů přírodověda a vlastivěda. Škola poskytuje žákům ZŠ širokou nabídku zájmových útvarů, čímž pozitivně ovlivňuje zaměření dětí na užitečné trávení volného času. Ve svých koncepčních záměrech škola akcentuje zejména zavádění nejnovějších metod a trendů do vzdělávání žáků. Tento dlouhodobý záměr však má škola ještě před sebou - z hospitačních zjištění zatím nevyplývalo jeho cílené naplňování.

MŠ pracuje od školního roku 2003/2004 podle vlastního *Školního vzdělávacího programu*, který ve školním roce 2004/2005 doplnila a aktualizovala v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. ŠVP s názvem „Rok v mateřské škole a v přírodě“ je zaměřený na místní lidové zvyky a tradice i okolní přírodu. Věnuje náležitou pozornost podmínkám vzdělávání i pravidlům evaluace. Hospitační zjištění však ukazují na skutečnost, že MŠ nemá ujasněnou jeho strukturu, zejména při vymezení obsahu vzdělávací práce.

Individuální vzdělávací plány pro integrované žáky ZŠ a MŠ jsou vypracovány, jejich realizace však není bezproblémová. Pro dva integrované žáky ZŠ je stanovena asistentka, která jim věnuje náležitou péči. Při běžné výuce v hospitovaných hodinách byl individuální přístup rovněž uplatňován. Škola však nemá vyjasněnou otázku vzdělávacího programu, dle kterého by měli být tito žáci vzděláváni. Pro práci s integrovaným dítětem MŠ je rovněž vypracován individuální plán, pro jehož realizaci však nejsou vytvořeny potřebné podmínky.

Povinná dokumentace ZŠ a MŠ je vedena a průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Dílčí administrativní nedostatky v zápisech v třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech žáků ZŠ jsou formálního rázu. Rozvrh hodin ZŠ je stanoven s ohledem na plynulý provoz školy a na dodržování psychohygienických zásad. Pro ZŠ je vypracován vnitřní klasifikační řád, který však zatím vychází z neaktualizovaných právních předpisů a v některých pasážích se vyznačuje mechanickým přístupem k hodnoceným jevům (např. ve věci hodnocení slohových prací).

Vnitřní řád školy, vztahující se k provozu ZŠ, nekoresponduje se školním řádem MŠ. Některá jeho ustanovení obsahují obecné definice (např. práva žáků), aniž by konkrétně vyjadřovala způsob, jakým škola bude jejich naplňování uskutečňovat. Některé formulace vnitřního řádu školy jsou nepřesné nebo nejednoznačné. Pozitivní je preferování zásad pro zajištění bezpečnosti žáků. Rozložení pracovní doby pokrývá provoz MŠ, ale nevytváří dostatek možností pro individuální práci s dětmi a péči o integrované dítě (souběžné působení učitelek ve třídě v době odpočinku dětí, nástupy k dětem a ukončení pracovní doby v průběhu

pobytu dětí venku). Stanovená organizace činnosti a provozu MŠ vykazuje sice uvedené nedostatky, přesto však je plynulý chod školy dostatečně zabezpečován a ani vzdělávací práce není zásadním způsobem narušena.

Na třídních schůzkách, při „dnech otevřených dveří“ i při dalších akcích jsou rodičům pravidelně poskytovány informace o prospěchu a chování žáků ZŠ. Frekvence známek v žákovských knížkách je ve většině předmětů dostačující; v některých třídách však není vyvážená (např. chybějí známky z tělesné výchovy nebo z praktických činností). MŠ informuje pravidelně a důkladně rodiče dětí o své činnosti jednak při každodenním předávání dětí, jednak při volných vstupech do tříd i na třídních schůzkách a na dalších společných akcích.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v MŠ

Průběh a výsledky vzdělávání v řízených a spontánních činnostech

Vzdělávací práce byla promyšleně plánována v souladu s cíli ŠVP. Plán zahrnoval všechny vzdělávací činnosti i dílčí cíle. Ty však nebyly diferencované k individuálním potřebám dětí. Kladené nároky tak méně zohledňovaly aktuální dovednosti a zkušenosti. Spontánní i řízené činnosti probíhaly v dopoledních hodinách souběžně. Jejich organizace vytvářela dětem dostatečný prostor pro seberealizaci, rozvoj fantazie a tvořivosti. Jejich plynulý průběh vhodně doplňovala postupná svačinka, na druhé straně však působila poněkud rušivě zbytečně zařazená řízená činnost za účasti všech dětí.

Ke spontánním činnostem motivovalo podnětné prostředí a používání volně dostupných pomůcek. Do hry se děti zapojovaly se zájmem a s tvůrčí nápaditostí. Vhodně využívaly při hře pomůcky i své zkušenosti. Vzájemná komunikace mezi dětmi a učitelkou probíhala na partnerské úrovni, což pozitivně ovlivňovalo celkovou atmosféru i pěkné vztahy ve třídě. Přestože vstupy učitelek do her nebyly příliš podporující, většina spontánních aktivit probíhala smysluplně. Při hrách děti uplatňovaly své zájmy a pracovaly podle individuálního tempa. Plynulý průběh her byl poněkud limitován prostorovými podmínkami učebny, kdy společné ukončení her a organizovaný úklid hraček působily na spontaneitu dětí rušivě.

Řízené činnosti byly organizovány skupinově v průběhu her a společně se všemi dětmi ve stejném čase. Individuální působení ve prospěch vzdělávacích potřeb dítěte se lépe dařilo při řízených činnostech, které byly organizovány skupinově. Děti při nich měly větší prostor pro sebeuplatnění a získávaly poznatky a dovednosti vlastní zkušeností. Byly aktivnější a pracovaly s větším zaujetím, než při společně organizovaných činnostech, které byly zařazeny bez ohledu k individuálním schopnostem dětí a byly zaměřeny na jejich výkon. Děti tak často vykonávaly činnosti na základě vnější motivace, bez ohledu na svoje zájmy, potřeby a bez možnosti uplatnit vlastní nápady, poznatky a aktivitu. Převažoval verbální projev učitelek a děti měly méně příležitostí ke komunikaci. Otázky, které byly dětem kladeny, nebyly vždy promyšleny tak, aby stimulovaly rozvíjení myšlenek a souvislého vyjadřování dětí. Hodnocení práce dětí bylo sice pozitivní, ale ne dostatečně adresné, aby poskytovalo dětem zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti. Atmosféra v průběhu řízených činností byla klidná a přátelská. Učitelky přistupovaly k dětem laskavě a vlídně, poskytovaly jim pocit bezpečí.

Spontánní činnosti byly velmi dobré, řízené činnosti měly dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

U dětí se projevovaly přiměřeně rozvinuté pohybové dovednosti, i když nabídka tělovýchovného náradí pro jejich rozvoj byla malá. Jemná motorika byla na odpovídající úrovni věku dětí. Většina dětí měla upevněný návyk správného držení tužky i příboru. Při

uplatňování hygienických a zdvořilostních návyků chyběla ze strany učitelek větší důslednost. Děti byly většinou samostatné, někdy však byly zbytečně obsluhovány dospělými (zejména při stolování u oběda). Komunikační schopnosti dětí byly na velmi dobré úrovni. Děti byly komunikativní a měly dostatečnou slovní zásobu. Bylo však patrné, že u velkého počtu dětí přetrvává vadná výslovnost. Pro rozvoj fantazie a představivosti měly děti více možností v průběhu spontánních činností. Při nich se projevovaly i více autonomně. Při řízených činnostech se více podřizovaly pokynům učitelek.

Průběh a výsledky vzdělávací činnosti v MŠ jsou celkově dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v ZŠ

1. stupeň ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a přírodověda

Příprava pedagogů na vyučování byla - kromě několika výjimek - zaměřena převážně na stránku obsahovou, méně byla promyšlena po stránce efektivní volby metod a forem práce. Často obsahovala zadávání individuálních úkolů žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a žákům integrovaným. Stanovené cíle vycházely z probíraných témat učiva a korespondovaly s cíli základního vzdělávání. Byly přiměřené dosavadním znalostem a dovednostem žáků a směřovaly k rozvoji jejich vědomostí a k upevnění získaných poznatků.

Prostory tříd jsou stísněné, nelze v nich umístit větší pomůcky či vhodné koberce pro individuální nebo skupinovou činnost. Neumožňují ani potřebnou relaxaci žáků v průběhu výuky. Žákovský nábytek byl ve třídách uspořádán klasicky, v řadách. Podnětnost tříd, výraznější v nižších ročnících, stimulovala žáky k učení. Učební pomůcky byly v některých hodinách vhodně využity, v jiných zcela chyběly i přesto, že náročnost učiva si je vyžadovala. Didaktická technika doplňovala výuku ojediněle.

Metody a formy práce se v hospitovaných hodinách lišily v závislosti na pedagogické zdatnosti a tvořivosti vyučujících. V některých hodinách měli žáci možnost objevovat, pracovat s chybou a tvořivým způsobem se účastnit výuky. V těchto hodinách byla využita samostatná práce jednotlivců, práce ve dvojicích a skupinová činnost, která podporovala rozvoj sociálních dovedností a kompetencí žáků. V hodinách s převahou frontálních metod se efektivita výuky a aktivita žáků snižovala, docházelo i k nepozornosti. Žáci pouze pasivně plnili zadané úkoly, neměli možnosti tvořivě pracovat. Tempo bylo stejné pro všechny a řídilo se žáky průměrnými. Jen ojediněle byla v těchto hodinách uplatňována práce s chybou jako forma sebereflexe žáka. Vyučující se individuálně věnovali žákům integrovaným a pracovali s nimi podle jejich možností.

V průběhu hodin byli žáci motivováni pochvalou, ojediněle výběrem zajímavých činností. Účinnost motivace se projevila v aktivním zapojení žáků do výuky. V některých hodinách byla motivace opomenuta a žáci rutinně pracovali pouze podle pokynů vyučujících.

Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byla dodržována. Žákům byl dán ve většině hodin i prostor pro vyjádření vlastních názorů k učivu. Pokyny učitelů byly jasné, stručné a srozumitelné.

Při průběžném hodnocení zohledňovali vyučující individuální dispozice žáků a často používali slovní pochvalu. Ve většině sledovaných hodin nebylo využito závěrečného shrnutí učiva. Ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení nebyli žáci cíleně vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly celkově dobrou úroveň.

2. stupeň ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Hospitované hodiny byly připraveny důkladněji po stránce obsahové než po stránce metodické. Cíle vyučovacích hodin byly zaměřeny více na činnost učitele a na obsah učební látky, méně na činnost a myšlenkové postupy žáků.

Materiální podpora výuky byla nevýrazná. Používání výukových kartiček, fólií, učebnic a jazykových příruček bylo spíše mechanické, aniž by se stimulovaly samostatné úvahy a činnosti žáků. Didaktická technika použita nebyla.

Struktura hospitovaných hodin byla dosti jednotvárná. Výuka literatury postrádala tematickou provázanost a obsahovou sourodost. Mluvnické učivo bylo probíráno důkladně, ale někdy bylo řazení didaktických kroků spíše mechanické, aniž by byla prvořadě sledována logická návaznost učebních postupů. Mluvnické poučky se většinou četly z učebnice, aniž by byli žáci vedeni k jejich vyvozování. Převládající frontální výuka vycházela ponejvíce z řízeného rozhovoru. Náznak skupinové práce žáků postrádal prvky cílené kooperace. Žáci se dobře orientovali v odborné terminologii i v symbolice používané pro určování souvětí. Byla opomíjena práce s chybou, která by osvětlovala žákům příčiny jejich chybování.

Žáci byli pro výuku motivováni spíše okrajově, nikoliv cíleně. Jednotvárnost výuky a naprostá absence relaxačních prvků často vedla k únavě žáků a k ochabování jejich zájmu o práci.

Komunikace mezi pedagogy a žáky nebyla vždy zaměřena k cílenému pěstování jazykové kultury. Žáci neměli mnoho příležitostí k uceleným, samostatným jazykovým projevům. Mluvní projevy v průběhu vyučovacích hodin jazyka českého se sice na jedné straně vyznačovaly jistou snahou o jazykovou čistotu, ale na druhé straně i jazykovými zlovyky a značnou vyjadřovací neobratností, která nebyla vždy uváděna na pravou míru.

Hodnocení práce žáků bylo ve vlastních vyučovacích hodinách objektivní, ale často bylo pouze povšechné a neadresné. Sešity žáků vykazují velmi rozdílnou úroveň – od pečlivých až po velmi nedbalé. Opravy nejsou vždy důsledné. Slohovým pracím je věnována značná pozornost ve věci jejich přípravy. Při jejich opravách však je málo preferováno hledisko stylistické.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce vykazují průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Výuka matematiky probíhala v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Vzdělávací cíle se v průběhu většiny sledovaných hodin dařilo naplňovat. Někdy však byly stanoveny spíše z hlediska činnosti vyučujících než získávání vědomostí a dovedností žáků. Probíraná látka na sebe plynule navazovala. K diferenciaci zadávaných úkolů žákům se specifickými vzdělávacími potřebami docházelo v menší části hospitovaných hodin.

Kmenové učebny byly málo podnětné pro výuku matematiky. V hodinách často využívané učebnice a sbírky příkladů sloužily jako zdroje úloh, problémových úkolů a informací. K efektivnímu využití vyučovacího času přispívalo vyhledávání potřebných údajů z tabulek a při složitějších výpočtech aplikace kalkulátorů. Předváděné modely těles byly poškozené, což snižovalo názornost výuky.

V hospitovaných hodinách převažovala frontální výuka s využíváním řízeného rozhovoru, při němž vyučující spolupracovali především s aktivnějšími žáky. Při samostatných pracích žáků, které byly zařazovány pouze zřídka, kontrolovali učitelé činnosti žáků a individuálně jim pomáhali. Zaměřili se při tom především na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka byla převážně vedena věcně a odborně správně a učitelé dbali

na správné a přesné matematické vyjadřování. Volbou vhodných příkladů docházelo k rozvoji logického myšlení žáků. Psychohygienické zásady byly ve většině sledovaných hodin respektovány. Jen relaxaci žáků nebyla věnována dostatečná pozornost.

Vstupní motivace byla ve všech hospitovaných hodinách nahrazena seznámením s cílem a programem hodiny. V průběhu výuky byl podněcován zájem žáků o probíranou látku využíváním jejich zkušeností, aktualizací učiva a praktickými aplikacemi získaných vědomostí. Pochval za správná řešení úkolů a pozitivního povzbuzování žáků využívali učitelé v menší míře.

Ve třídách byla navozena klidná pracovní atmosféra. Vyučující měli k žákům pěkný vztah, akceptovali jejich osobnosti. Žáci respektovali dohodnutá pravidla chování. Při frontální výuce převažoval verbální projev učitelů a nebyl vytvářen dostatečný prostor k rozvoji komunikativních dovedností žáků. Jejich stručné odpovědi v rámci řízeného rozhovoru neumožnily vyučujícím ověřit hloubku pochopení učiva v širších souvislostech. Ke vzájemné komunikaci a spolupráci žáků ve sledovaných hodinách nedocházelo.

Učitelé hodnotili žáky zejména slovně za dílčí znalosti. K hodnocení spolužáků byli žáci vedeni pouze ojedinele, sebehodnocení neprováděli. Vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle bylo provedeno v menší části hospitovaných hodin. K individuálnímu ocenění výkonů žáků v závěru hodin nedocházelo.

Průběh a výsledky vzdělávání měly v matematice dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Hospitované hodiny dějepisu byly připraveny velmi pečlivě po stránce faktografické. Z hlediska metodiky dějepisu byly učební postupy promyšleny jen rámcově. Cíle sledovaných hodin směřovaly více k věcné správnosti probíraného učiva než k efektivitě vlastního vzdělávání žáků.

Sporadické a málo promyšlené používání názorných pomůcek mělo za následek nízký stupeň názornosti vlastní výuky. Didaktická technika používána nebyla. Poněkud přežitě tzv. „kolování“ doplňujících ilustračních materiálů bylo organizačně dosti náročné a ve svém důsledku ani nezeffektivňovalo proces učení.

Hlavní váha výuky spočívala na vyučujících, které formou hutného výkladu předávaly žákům své vědomosti. I když, a to zejména v případě jedné z obou vyučujících, byly tyto znalosti obdivuhodné, byl to proces téměř jednostranný, při němž byl verbálně aktivní pedagog, ovšem žáci byli většinou v roli příjemců předávaných informací. Faktografické hledisko bylo pojímáno jako prvořadé. Vazby historických jevů na souvislosti časové byly respektovány. Vazby geografické, příčinné i následné, společenské, kulturní, ekonomické atd. byly zmiňovány jen zcela okrajově, aniž by žáci byli stimulováni k samostatnému usuzování a vyvozování. Struktura vyučovacích hodin tak byla značně nerovnovážná – aktivity pedagoga převažovaly nad projevy žáků. Žákům nebyla poskytována příležitost prokazovat dovednost pracovat s dějepisnou mapou, s učebnicí, se zápisy v sešitech, případně s obrazovými materiály apod. Výuka nebyla pojímána činnostně vzhledem k žákům. Jistou výjimkou byl referát, jehož průběh však nesl známky nesystémově pojímané formy práce. Naprosto chyběly relaxační prvky.

Žáci byli díky zajímavému obsahu prezentovaného učiva vděčnými posluchači, ovšem jejich činnostní potenciál zůstával nevytížen. Nebyli vyzýváni k činnostem ani k samostatným úvahám a úsudkům. V oblasti motivace žáků tak zůstávalo ze strany vyučujících jisté vakuum.

V důsledku převažujících verbálních aktivit vyučujících byla ve sledovaných hodinách komunikace značně nevyvážená.

Hodnocení práce žáků při opakování učiva bylo pouze sporadické. Frekvence známek v žákovských knížkách je dostačující.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu jsou celkově hodnoceny jako dobré. Značná nesourodost byla zjištěna mezi obsahovou a metodickou stránkou výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Výuka fyziky byla realizována v souladu s cíli základního vzdělávání. Reálně stanovené vzdělávací cíle, které byly v průběhu výuky plněny, byly zaměřeny především na poznatkovou oblast. Probírané učivo logicky navazovalo na předcházející témata.

Vybavení odborné učebny, ve které probíhala převážná část hospitovaných hodin, vytvářelo podnětné prostředí pro výuku sledovaného předmětu. K aktivitě žáků přispívalo časté předvádění pokusů, na jejichž demonstraci se občas podíleli sami žáci. Ojedinele byla vhodně zařazená videoukázka. Z učebnic a připravených textů získávali žáci informace i náměty a podklady pro řešení problémových úloh. Byli také vedeni k vyhledávání údajů z tabulek a při zpracovávání referátů k využití informací z internetu. Efektivita využití vyučovacího času byla nižší jen při občasné přepisování textu z učebnice do sešitů.

Ve sledované výuce docházelo ke střídání forem a metod práce. Dobře vedený řízený rozhovor, aplikovaný zejména při výkladu nové látky, byl doplňován občasnými samostatnými pracemi žáků a ojedinele skupinovými činnostmi. Při frontální výuce se však nedařilo do vzdělávacího procesu zapojovat všechny žáky. Zejména ti aktivnější se na základě pozorování předváděných pokusů podíleli na vyvozování nových poznatků a pod vedením vyučující i na formulování závěrů. Během samostatných prací žáci postupovali podle jasných a srozumitelných pokynů učitelky. Kontrolou výsledků získávali zpětnou vazbu o své úspěšnosti. K činnostnímu pojetí došlo v jedné hodině, ve které žáci ve skupinách zpracovávali vylosované úkoly a připravovali pokusy. V závěru prezentovali výsledky svých činností ostatním žákům. Psychohygienické zásady byly převážně dodržovány, relaxace žáků byla uplatňována v menší míře.

K podnícení zájmu žáků o probíranou látku přispívala ve většině hodin vhodně volená vstupní motivace. Aktivitu žáků podporovalo průběžné využívání jejich praktických zkušeností, prezentace připravených referátů, demonstrace pokusů a aktualizace učiva. Se zájmem také žáci sledovali videoukázku související s probíraným tématem. K pozitivnímu povzbuzování žáků, především formou pochval, docházelo v menší míře.

Vztahy mezi učitelkou a žáky, založené na vzájemné důvěře a toleranci, umožnily ve třídách navodit klidnou pracovní atmosféru. Pouze při frontální výuce převládal verbální projev vyučující. Během řízeného rozhovoru byl občas žákům dán prostor k vyjádření vlastních názorů. Vzájemná komunikace a spolupráce žáků probíhala v jedné hodině při skupinových činnostech.

Hodnocení žáků prováděla učitelka v průběhu výuky převážně slovně. Klasifikace zkoušených žáků byla objektivní a byla zdůvodňována. Na hodnocení se také podíleli spolužáci. K sebehodnocení však nedocházelo. Zhodnocení individuálních výkonů v závěru hodin vyučující neprováděla.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve fyzice velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu německý jazyk

Příprava na vyučování nebyla dostatečně promyšlená, což se projevilo i nejasnostmi při stanovení cílů. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Zohledňování

individuálních vzdělávacích potřeb žáků nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které nebyly pro výuku cizího jazyka svou výzdobou a klasickým uspořádáním lavic v řadách podnětné. Žáci měli k dispozici ucelené řady učebnic a pracovních sešitů. Názorné pomůcky nebyly použity.

Ve sledované výuce převládal frontální styl výuky s jednotvárnou stavbou hodin. Vždy se jednalo o hodiny věnované opakování probraného učiva. Třída byla rozdělena na dvě skupiny. V jedné pracovali žáci individuálně na písemných úkolech a s druhou skupinou pracovala vyučující. Probíhala ústní komunikace na různá témata formou otázek a odpovědí žáků. Následně se skupiny vyměnily. Kromě běžných učebních postupů byla ojediněle využita pro rozvoj slovní zásoby také hra. Závěrečné shrnutí a zhodnocení hodin neproběhlo. Po metodické stránce byla výuka velmi chudá.

Vstupní motivace spočívala většinou v pouhém oznámení tématu. V průběhu hodin byli žáci občas motivováni ústní pochvalou, což stimulovalo jejich aktivitu.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelkou a žáky i mezi žáky navzájem byla dodržována. Vedení hodin probíhalo pouze v českém jazyce a výrazně převládal verbální projev vyučující, což limitovalo aktivitu žáků.

K průběžnému hodnocení docházelo vyslovením pochvaly a ojediněle byly uděleny i motivační známky za bezchybné splnění dílčího úkolu. V žakovských knížkách měli žáci dostatečné množství známek. Ke vzájemnému hodnocení nebo k sebehodnocení nebyli žáci vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce byly na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Plánování a bezprostřední příprava na výuku byly ve většině hodin promyšlené. Vyučujícím se dařilo plnit vytyčené cíle a částečně byly respektovány pohybové schopnosti žáků.

Hospitované vyučovací hodiny probíhaly na betonovém a travnatém školním hřišti, které se nacházejí v těsné blízkosti školy. Žáci používali ve výuce míč na kopanou, volejbalový míč a kroužky pro vyznačení běžecké dráhy.

Při úvodním nástupu proběhlo seznámení žáků s cílem a průběhem hodiny. Průpravná část obsahovala větší množství švihových cvičení. Hlavní části hodin byly zaměřené na herní činnosti a na atletickou přípravu. Vhodně se upevňovaly pohybové dovednosti (běžecká technika) a rozvíjela se rychlost. Střídání činností, vydýchání nebo zajímavá cvičení zajišťovala účinnou psychohygienu výuky. Některé hodiny postrádaly závěrečné relaxační cvičení pro zklidnění organismu a následné zhodnocení vyučovací hodiny.

K motivaci využívali vyučující povzbuzení a pochvalu žáků za úspěšné zvládnutí cviků. Ti následně projevovali většinou aktivitu ve výuce.

Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem byla dodržována. V hodinách se projevovala i snaha vyučujících o vedení žáků ke vzájemnému respektování a k toleranci. Zejména při míčových hrách docházelo občas k menším projevům nekázně žáků. Pokyny učitelů se vyznačovaly jasností a srozumitelností. Někdy však bylo použito nesprávného terminologického označení prováděných cviků, což snižovalo odbornost výuky a vzájemné pochopení.

Hodnocení žáků bylo prováděno ústní pochvalou. Klasifikaci mají vyučující ve svých záznamech o žácích. V žakovských knížkách však většinou chybí. K sebehodnocení nebo ke vzájemnému hodnocení nejsou žáci vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly na dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Žáci školy se zúčastňují značného počtu soutěží, olympiád, závodů, turnajů i srovnávacích testů. Analýza výsledků je prováděna ve smyslu stimulování žáků pro další účast v soutěžích a závodech. Celkové výsledky vzdělávání všech žáků ZŠ a dětí MŠ jsou sledovány, zatím však nejsou organicky zakomponovány do kontrolního a poradního systému školy a nejsou porovnávány s konkrétními koncepčními záměry školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ a v MŠ vykazují celkově průměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola prezentuje svou činnost na veřejnosti, a to zejména v oblasti výtvarné, hudební, dramatické a tělovýchovné. Dále má veřejnost možnost seznámit se s činností školy přímo při výuce při tzv. „dnech otevřených dveří“. V době školní inspekce prokazovali žáci ZŠ svým slušným chováním, že jsou průběžně vedeni k osvojování společenských a zdvořilostních návyků.

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny dvě tematicky zaměřené inspekce s názvy: „Přijímací zkoušky na střední školy“ a „Prevence sociálně-patologických jevů“.

Výsledky první z nich budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu. Výsledky druhé tematické inspekce jsou uvedeny v dalším odstavci.

Metodičkou prevence sociálně-patologických jevů je pedagožka s oborem vychovatelství. K výkonu funkce byla proškolená okresním metodikem. Náplň práce nemá přesně stanovenou. Průběžně se vzdělává, upřednostňuje samostudium, využívá nabídky vzdělávacích seminářů. Všem učitelům poskytuje průběžně potřebné informace a materiály. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, s Policií ČR, s pracovníky center prevence, s kurátory apod. Pro školní rok 2004/2005 zpracovala *Minimální preventivní program*, který je spíše obecný a obsahuje hlavně výčet pořádaných akcí. Všichni pedagogové s ním byli seznámeni. Preventivní program je ročně vyhodnocován. Žáci se účastní školních i mimoškolních akcí a aktivit zaměřených na prevenci sociálně-patologických jevů. Škola řešila problémy žáků s nevhodným chováním, v letošním roce došlo oproti loňskému roku k poklesu tohoto jevu. Systém prevence je promyšlený a funkční. K tomu přispívá znalost žáků a většinou i informovanost o jejich domácím prostředí. Dokumentace školy obsahuje potřebná ustanovení vztahující se k dané problematice.

Škola se problematikou prevence sociálně-patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.: 24 744/03-21 ze dne 13. 8. 2003*
2. *Učební plán ZŠ*
3. *Individuální vzdělávací plány žáků na školní rok 2004/2005*
4. *Vnitřní řád školy platný ve školním roce 2004/2005*
5. *Organizační řád školy platný ve školním roce 2004/2005*
6. *Rozvrh hodin platný pro školní rok 2004/2005*
7. *Třídní knihy ZŠ ve školním roce 2004/2005*
8. *Třídní výkazy a katalogové listy žáků platné ve školním roce 2004/2005*
9. *Výroční zpráva o činnosti ZŠ ve školním roce 2003/2004*
10. *Koncepce školy*
11. *Plán činnosti ZŠ na školní rok 2004/2005*
12. *Výběr slohových prací žáků hospitovaných tříd ZŠ*
13. *Výběr sešitů žáků a žákovských knížek v hospitovaných třídách ZŠ*
14. *Zprávy SPC z psychologického vyšetření dvou integrovaných žáků ze dne 20.10.2004*
15. *Vysvědčení dvou integrovaných žáků ze dne 31. ledna 2005*
16. *Školní vzdělávací program MŠ ze dne 31. srpna 2004*
17. *Třídní vzdělávací program MŠ pro školní rok 2004/2005*
18. *Přehled výchovné práce MŠ ve školním roce 2004/2005*
19. *Škol (MŠMT) V 1-01 Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2004 ze dne 11. října 2004 (25 dětí)*
20. *Přehled docházky dětí MŠ v měsíci září 2004*
21. *Seznam dětí MŠ ve školním roce 2004/2005*
22. *Přihláška dítěte k zápisu do MŠ (25 ks.)*
23. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole k 30. září 2004 (25 ks.)*
24. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ k 30. září 2004 (25 ks.)*
25. *Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky pro školní rok 2004/2005 (1 ks.)*
26. *Zmocnění k odvádění dítěte z MŠ pro školní rok 2004/2005*
27. *Dokumentace k integraci dítěte do MŠ ve školním roce 2004/2005*
28. *Záznamy o dětech zařazených do MŠ ve školním roce 2004/2005*
29. *Školní řád pro MŠ*
30. *Pracovní náplň učitelky a vedoucí učitelky MŠ*
31. *Rozpis pracovní doby učitelek MŠ pro školní rok 2004/2005*
32. *Dohoda o převážení dětí do MŠ ze dne 30. srpna 2004*
33. *Vysvědčení č. 1 ze dne 19.1.1998 o učitelské způsobilosti pro vyučování odborných lesnických předmětů na středních školách.*
34. *Inspekční zpráva z května roku 2001 č.j. 122 374/2001-05099*
35. *Doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ*
36. *Evaluační a hodnocení v MŠ*
37. *Minimální preventivní program*

ZÁVĚR

Škola plní svou vzdělávací funkci v obci. Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace pedagogických pracovníků umožňují realizovat vzdělávací programy ZŠ a MŠ, přidělení úvazků však není ve všech případech optimální. Koexistence ZŠ a MŠ není ještě plně zakomponována do činnosti školy jako celku a není dosud zažita. Vedení pedagogů ředitelem školy je znesnadňováno jeho chybějící odbornou kvalifikací pro učitelství v ZŠ a nevyjasněností ve věci delegování příslušných kompetencí na vedoucí učitelku MŠ. Kontrolní činnost v oblasti pedagogické není prováděna systematicky a nenavazuje na hlavní koncepční záměry školy týkající se zavádění nejnovějších metod a trendů do práce školy.

Materiální podmínky vzdělávání jsou celkově velmi dobré a jsou průběžně vedením školy sledovány a korigovány. Využívání kvalitního materiálně-technického zázemí pro vlastní výuku však není dosti efektivní.

Přestože ve svých koncepčních záměrech škola akcentuje zejména zavádění nejnovějších metod a trendů do vzdělávání dětí MŠ a žáků ZŠ, má škola tento dlouhodobý záměr stále ještě před sebou. Z hospitačních zjištění zatím nevyplývalo jeho cílené naplňování. Při hospitacích bylo možno sledovat většinou tradičně pojímané učební postupy s převahou frontální práce s nízkým podílem činností samotných žáků. Poněkud pestřejší formou probíhalo vzdělávání při spontánních činnostech v MŠ, v některých vyučovacích hodinách na 1. stupni ZŠ a při výuce fyziky. Progresivní pedagogické trendy však celkově nejsou preferovány, podíl názorné, činnostně pojímané výuky je nízký.

Ve srovnání s výsledky školní inspekce provedené v ZŠ v květnu roku 2001 lze konstatovat, že v oblasti vzdělávací dosahuje škola stejné úrovně, v oblasti organizace a vedení práce školy je úroveň rovněž srovnatelná; s výjimkou odborného a metodického vedení pedagogických pracovníků. Ředitel školy je ve funkci první školní rok. Jeho dosavadní práce s pedagogickým sborem je ve stádiu utváření interpersonálních vztahů a vyhodnocování optimálních postupů při řízení školy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.
Člen týmu	Mgr. Eva Šefránková	E. Šefránková, v.r.
Člen týmu	Mgr. Hana Tesaříková	Hana Tesaříková, v.r.
Člen týmu	Mgr. Jindra Svobodová	Jindra Svobodová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala, v.r.

V Brně dne 12. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 23. května 2005.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Ivo Bílek, ředitel školy

Ivo Bílek, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-10	12-1008/05/130-986
Školská rada		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.